

Els ulls de la terra fan la volta al món

► Un documental de la UMH d'Elx sobre les tortugues es projecta a festivals dels cinc continents

EFE. ELX

■ Un documental de la Universitat Miguel Hernández (UMH) d'Elx sobre el paper dels pastors marroquins en la conservació de les amenaçades tortugues de terra ha sigut projectat al mig centenar de festivals internacionals dels cinc continents, inclòs Cannes, que ho exhibirà en 2021.

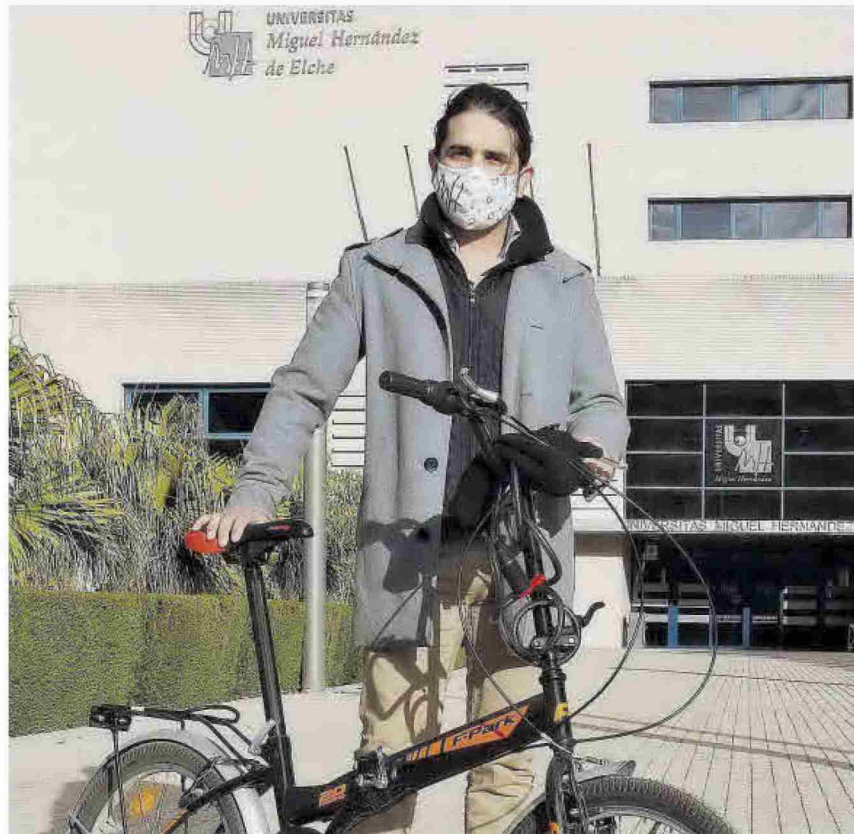
Dirigit pel cineasta veneçolà establert a Elx Marcos Altuve, el curtmetratge «Los ojos de la tierra» és una coproducció amb Mèxic, el Marroc i Veneçuela de l'àrea d'Ecologia de la UMH, i ja ha rebut set premis internacionals.

En el seu enregistrament han participat els ambientòlegs Roberto Rodríguez Caro i Eva Gracià i el biòleg Andrés Giménez Casaldueiro, tots de la UMH, així com la científica Sumia Fadh de la Universitat Abdelmalek Essaadi, de Tetuan (el Marroc).

El curt dura 15 minuts i se centra en la valuosa aportació a l'hora d'investigar la tortuga mora (Testudo graeca) per part dels pastors locals.

El curt de la UMH ha rebut set premis fins ara, l'últim el passat 19 de desembre en el Festival de Cinema Esquipulteco de Guatemala com el millor documental, després dels guardons de Guaïba (el Brasil), on va obtenir l'esment especial del jurat, i del festival Fescilmar de Veneçuela, com a millor documental internacional.

Entre altres, també ha sigut premiat en el recent festival internacional de Cinema Social i Ecològic del Mediterrani de Torrevieja i en el IberoÀ de Bolívia, que li va permetre ser seleccionat en el Tour de Cinema Jove 2021, la qual cosa implica que es projectarà en els pròxims mesos a Cannes (França) i en altres espais culturals de Pequín (la Xina)

Marcos Altuve és el director del documental «Los ojos de la tierra».

EFE/PEP MORELL

i San Francisco (els Estats Units).

En total s'ha vist o està a punt de fer-ho en 51 festivals d'Australia, Polònia, Regne Unit, Espanya, Itàlia, Israel, l'Índia, Nigèria, Camerun, el Canadà, els Estats Units, Mèxic, el Brasil, Bolívia, Colòmbia, el Perú, l'Argentina, l'Uruguai i Veneçuela.

Per a la seua elaboració s'ha comptat amb el suport de la productora il·licitana Garbancita produccions i Cinella Produc-

El documental aborda la figura del pastor en el context per a frenar els processos d'extinció d'espècies

cions des de Mèxic i Veneçuela.

El documental aborda la figura del pastor en el context dels es-

forços per a frenar els processos d'extinció d'espècies, entre elles aquest tipus de tortuga.

Per a detindre la caiguda de les poblacions es necessiten sovint diagnòstics urgents de la situació, la qual cosa comporta conèixer ràpidament la presència o absència d'individus en la naturalesa.

Aquesta tasca es converteix, sovint, en un repte impossible malgrat comptar amb avançats equips tecnològics i personal for-

Una tortuga
xicoteta amb closca
de mosaics grecs

► Originària del Caucas fa 5 milions d'anys, la tortuga mora està present en punts d'Àsia, Àfrica i Europa, i habita a Espanya des de fa uns 20.000 anys, concretament el sud-est peninsular entre la Regió de Múrcia i Almeria, igual que des de temps històrics a Mallorca i al parc nacional andalús de Doñana, a més de Ceuta i Melilla. Encara que pot arribar als 30 centímetres, normalment és més xicoteta i és característica perquè les plaques i dibuixos de la seua closca recorden als mosaics grecs. EFE ELX

mat en matèria d'exploració, i per a poder avançar la ciència necessita dels qui millor coneixen els secrets de la terra: en el cas de la tortuga mora els pastors, que revelen on hi ha individus.

Disseny de models

L'ambientòloga Eva Gracià ha destacat el valor afegit que aporten els pastors per a «dirigir correctament els esforços de cerca, orientar millor els mostrejos per a saber la distribució de la tortuga i obtenir mostres genètiques que ajuden a conèixer l'evolució de les poblacions al llarg del temps».

L'experta ha recordat que la fita última d'aquests estudis és el disseny de models «que projecten com serà la distribució de les poblacions en escenaris de canvi climàtic», en un horitzó que podria ser d'uns 30 anys.

Encara que pot arribar als 30 centímetres, normalment és més xicoteta i és característica perquè les plaques i dibuixos de la seua closca recorden als mosaics grecs.